

T.C. CUMHURBAŐKANLIĐI
STRATEĐI VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

*ULUSLARARASI
DÜZENLEYİCİ ETKİ ANALİZİ YAKLAŐIMLARI*

*Berna YILMAZ
İlker Talha ÇİFTÇİ
Melike TEZCAN
Nilay İŐCAN*

Ekonomik Modelleme ve Konjunktur Değerlendirme Genel Müdürlüğü
Düzenleyici Etki Analizi Dairesi Başkanlığı
Ankara, 2024

İçindekiler

İçindekiler	2
İdari Basitleştirme Stratejilerinin Önündeki Engelleri Aşmak (.....	3
Düzenleyici Etki Analizi Sürecinin Maliyet Analizi	4
Mevzuat Yapımında Düzenleyici Etki Analizi ve Uygulama Sorunları	5
Düzenleyici Etki Analizi ve Türkiye'de Belediye Gelirleri Üzerine Bir Uygulama-Konaklama Vergisi Örneği,.....	6
Düzenleyici Etki Analizinin Etkilerinin Değerlendirilmesi	7
Daha Basit Bir DEA Yöntemi İhtiyacı	8
ABD'de Petrol Sondajına İzin Verilmesinin Ekonomisi	9
İş Sigortası Hakkında Düzenlemeye İlişkin Düzenleyici Etki Analizi	10
Tarımsal Vergi Mevzuatının Modernizasyonu Hakkında Düzenlemeye İlişkin Düzenleyici Etki Analizi	11
Tek Ebeveynler için Ek Destek Düzenlemesine Dair Düzenleyici Etki Analizi	12
Savunma Reformu Tasarısı	13
Western Cape Eyaletinde Düzenleyici Etki Analizinin Uygulanmasına Yönelik Rehber	14
İç Güvenliğin Riskleri, Faydaları ve Maliyetlerinin Dengelenmesi.....	15
Düzenleyici Etki Analizi İlkeleri ve Rehberi.....	16
Arsenik için Ulusal Birincil İçme Suyu Düzenlemesi- Maliyetlerin Geriye Dönük Bir Değerlendirmesi	17
Avrupa'da Düzenleyici Sarkacın Salınımı: İhtiyat Prensibinden Düzenleyici Etki Analizine	18
Maliyet Etkinlik Analizi	19
Ceza İnfaz Kurumu Projelerinin Maliyet-Etkililik Analizi ile Değerlendirilmesi	20
Rusya Federasyonu'nda Düzenleyici Etki Analizi Deneyimi	21
Brezilya düzenleyici kurumları tarafından hazırlanan düzenleyici etki analizinin kalitesi nedir? ...	22
Fayda-Maliyet Analizi ve Refah Analizi.....	23
Covid-19 Baskılama Politikasının Optimal Süresinin Belirlenmesi: Bir Maliyet-Fayda Analizi.....	24
KOBİ Açısından Düzenlemelere Uyum Maliyetleri	25
Japonya'da Uyum Maliyetleri ve Verimlilik: Çalışma Saatleri Açısından Bir Değerlendirme.....	26
KAYNAKÇA	27

Çalışmaların Adı, Yılı ve Ülkesi¹	İdari Basitleştirme Stratejilerinin Önündeki Engelleri Aşmak (Overcoming Barriers to Administrative Simplification Strategies), 2009, OECD. Standart Maliyet Modeli ve Türk Kamu Yönetiminde Kullanılması, 2022, Türkiye.
Çalışmaların Amacı veya Kapsamı	2009 yılındaki çalışmanın amacı, idari basitleştirme konusunda ülke tecrübelerine yer vererek ülkelerin karşılaştıkları engelleri belirlemek ve çözüm önerileri sunmaktır. 2022 yılındaki çalışmanın amacı, idari basitleştirme, idari yük kavramlarını açıklayarak idari yüklerin hesaplanması kapsamında Standart Maliyet Modelinin kullanılabileceğinin ortaya konulmasıdır.
Çalışmalarda Öne Çıkan Hususlar	İdari basitleştirme, ülkelerin daha iyi düzenleme yapmalarına, düzenleme kalitesini artırmalarına yardımcı araçlardan biri olarak görülmektedir. İdari basitleştirme, düzenlemelerin karmaşıklığını ve belirsizliği, bürokrasi ve evrak işleri tarafından yaratılan gereksiz yükleri azaltmayı amaçlar. İdari basitleştirme işletmeler ve vatandaşlar açısından günün ihtiyaçlarına uygun, daha sade ve kolay anlaşılabilir bir mevzuat oluşturma amacına yönelik bir yaklaşımdır. Bürokratik işlemlerin gereksiz olanlarının veya gereksiz hale gelenlerinin ayıklanmasını da içerir. İşletmeler ve vatandaşlar form doldurma, izin ve ruhsat başvurusunda bulunma, değişiklikleri bildirme gibi faaliyetler için önemli ölçüde zaman harcamakta ve kaynak ayırmaktadır. Bu anlamda, evrak ve formalite işlerinin karmaşıklığı ve miktarı; ticareti, yatırımı kısacası ekonomik verimliliği lüzumsuz bir şekilde etkilediği durumlar söz konusu olabilmektedir. Standart Maliyet Modeli, düzenlemelerin getirdiği idari yükleri ölçmek için kullanılan bir yöntemdir. Türkiye’de 2010’lu yılların ikinci yarısında Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığının öncülüğünde Standart Maliyet Modeli kapsamında bazı çalışmalar yürütülmüştür. Çalışma kapsamında belirlenen idari yüklerin kaldırılması sonucu 1.928.231.104 TL tasarruf sağlandığı tespit edilmiştir. Bununla beraber, 11. Kalkınma Planı’nda “Standart Maliyet Modeline ilişkin mevzuat düzenlemesi hayata geçirilecektir.” tedbirine yer verilmiştir. OECD Rehberi’nde Standart Maliyet Modeli=Fiyat*Zaman*Miktar olarak ifade edilmektedir. Fiyat, işletmenin idari yük nedeniyle katlandığı personel ücreti ve diğer içsel ve dışsal maliyetleri; zaman, idari yükümlülüğü yerine getirmek için gerekli zamanı; miktar, idari yükümlülüğün her yıl kaç kez gerçekleştirilmesi gerektiğini içermektedir.

¹ <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/9789264059726-en.pdf?expires=1731405971&id=id&accname=ocid41022659&checksum=CF924F1B86D58A17F1E422D46DE9BC9F>
[http://www.tid.gov.tr/kurumlar/tid.gov.tr/tum-sayilar\(2\)/2001-2025/2022/aralik/TIDI-Standart-Maliyet-Modeli-ve-Turk-Kamu-Yonetiminde.pdf](http://www.tid.gov.tr/kurumlar/tid.gov.tr/tum-sayilar(2)/2001-2025/2022/aralik/TIDI-Standart-Maliyet-Modeli-ve-Turk-Kamu-Yonetiminde.pdf)

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi²	Düzenleyici Etki Analizi Sürecinin Maliyet Analizi (Cost Analysis of the Regulatory Impact Assessment Process), 2017, Makedonya.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmanın amacı, düzenleyici etki analizi (DEA) süreci maliyetinin hesaplanması için bir model oluşturmaktır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada, iyi yönetişimin etkinlik ve verimlilik temel ilkesi gereğince DEA sürecinin kendisinin oluşturduğu maliyetin hesaplanması bir gereklilik olarak görülmektedir. Bu kapsamda, çalışma DEA sürecinin finansal analizi için bir metodoloji sunmaktadır. DEA sürecinde kullanılan emek maliyeti, süreçte yer alan personel için eğitim maliyetleri, danışmanlık hizmetlerinden yararlanılıyorsa bu maliyetler, paydaş analizi kapsamındaki maliyetler ve diğer operasyonel maliyetler; temel maliyet kalemleri olarak kullanılmaktadır. DEA, düzenlemelerin devlet ve paydaşlar üzerindeki etkisini değerlendirse de sürecin bir başka bileşeni olan DEA sürecinin kendisi için katlanılan maliyetleri yansıtmadığından bahisle çalışma, DEA sürecinde katlanılan maliyetlerin de hesaplanmasını önermektedir.

² https://mpr.ub.uni-muenchen.de/83832/1/MPRA_paper_83832.pdf

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi³	Mevzuat Yapımında Düzenleyici Etki Analizi ve Uygulama Sorunları, 2017, Türkiye.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Makalede 2007 yılında uygulamaya başlanan DEA uygulaması ele alınmış, Türkiye’de DEA uygulamasında karşılaşılan sorunlar önceki araştırmalarla incelenmiş, DEA’da uzman olarak çalışan kişilerle yapılan mülakatlar değerlendirilmiş, DEA uygulamasına ilişkin GZFT analizi yapılmış ve DEA uygulamasının geliştirilmesine yönelik politika önerilerinde bulunulmuştur.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	19.03.2016 tarihinde Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’te yapılan değişiklik ile 30 milyon TL eşik değer ile tam-kısmi DEA ayrımı getirildiği ifade edilmiş olup şu an bu Yönetmelik’e ulaşılamamaktadır. Makale’de mülga Başbakanlık faaliyet raporları incelenmiş ve yıllara göre DEA ile hazırlanan taslakların performans durumlarına bir tabloda yer verilmiştir. Tabloda DEA hazırlanarak gönderilen taslakların DEA yapılması gereken taslaklara oranına ilişkin hedeflere ve gerçekleştirmelere ilişkin oranlar bulunmaktadır. Tabloda bazı yıllar belirlenen hedeflerin altında veya üstünde gerçekleştirmeler olduğu görülmekte olup bazı yıllar ise hiç gerçekleştirme olmadığı görülmektedir. Makalede önceki araştırmalar ve görüşülen uzmanlardan edinilen bilgiler çerçevesinde az sayıda ve düşük kaliteli DEA’ların varlığından bahsedilmektedir. DEA için iyi örnekler olarak Hâl Kanunu ve Rekabet Kurumu Kanunu için hazırlanan DEA raporlarından bahsedilse de raporlara ulaşılamadığı ifade edilmiştir. Ülkemizde DEA uygulamasına yönelik GZFT analizi incelendiğinde günümüzde yaşanan bütün sorunların aslında geçmiş uygulamada da yaşandığı ve hâlâ devam ettiği görülmektedir.

³ [http://www.tid.gov.tr/kurumlar/tid.gov.tr/tum-sayilar\(2\)/2001-2025/2017/aralik/Mevzuat-Yapiminda-Duzenleyici-Etki-Analizi-ve-Uygulama-Sorunlari.pdf](http://www.tid.gov.tr/kurumlar/tid.gov.tr/tum-sayilar(2)/2001-2025/2017/aralik/Mevzuat-Yapiminda-Duzenleyici-Etki-Analizi-ve-Uygulama-Sorunlari.pdf)

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi⁴	Düzenleyici Etki Analizi ve Türkiye’de Belediye Gelirleri Üzerine Bir Uygulama-Konaklama Vergisi Örneği, 2010, Türkiye.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmada yerel yönetimlerin özellikle de turizm bölgelerindeki belediyelerin yaşamış olduğu kaynak sorununa çözüm bulmak için bazı çalışmalar yapıldığı, bunlardan en önemlisinin 25.09.2006 tarihinde kamuoyu ile paylaşılan İl Özel İdareleri ve Belediye Gelirleri Kanun Tasarısı olduğu ifade edilmiştir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Söz Konusu Tasarı ile yeni vergilerle birlikte mevcut vergilerde de belirli değişiklikler öngörüldüğü, bu yeni vergilerden birinin de Konaklama Vergisi olduğu belirtilse de Tasarı’nın kamuoyu tarafından tepki ile karşılandığına yer verilmiştir. İlgili dönem Kanun Tasarısı’nda Konaklama Vergisi’nin oranı, günlük toplam konaklama bedelinin yüzde 3’ü olarak belirlenmiş ancak yürürlüğe girmemiştir. 1 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe giren Konaklama Vergisi oranı yüzde 2 olarak belirlenmiştir. Hem geçmiş dönemdeki vergi çalışmasında hem de şu an yürürlükte olan Konaklama Vergisi’ne ilişkin DEA yapılmamıştır. Yazarın Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) üzerinden yapmış olduğu başvuru ile Türkiye’de 17.02.2007-31.12.2008 tarihleri arasında DEA yapılan 12 adet kanun tasarısına ilişkin özet bilgi verilmiş olup bu DEA’lara ulaşılamamaktadır.

⁴ <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=eVW1blZ24HgVbIZwOYUAaQ&no=rNs97p-eRr688e54fObxpw>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi⁵	Düzenleyici Etki Analizinin Etkilerinin Değerlendirilmesi (Assessing the Impact of Regulatory Impact Assessments), 2009, Avustralya.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmanın amacı, uluslararası örnekler ile desteklenerek ideal bir DEA yapım sürecinin gereklilikleri ve bu gerekliliklere uyum sağlamanın önemini ortaya çıkarmaktır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada, ilk olarak DEA'nın ortaya çıkışı ve ideal bir DEA'nın gerekliliklerine değinilmiştir. Ardından uluslararası çalışmalar ile desteklenerek DEA'nın, düzenleyici sürece uyumsuzluğu ve düşük kalitede olmasına değinilmiştir. Bu bağlamda, DEA'nın gerekliliklerinin göz ardı edildiği, düzenleme seçeneği ile yapılan DEA arasındaki uyumun zayıf olduğu ve önemli bir düzenleme söz konusu olduğunda politika geliştirme sürecinde karar vericilere gerçek anlamda yardımcı olamayacak kadar geç hazırlanmakta olduğu hususlarına değinilmiştir. DEA'nın düzenleyici sürece uyumunun sağlanması ve kaliteli olmasının yolu olarak ise erken aşamada DEA yapılması, kullanılacak analiz yönteminin iyileştirilmesi, sürecin daha şeffaf bir hâle getirilmesi ve tüm katılımcıların teşvikleri artırılarak istişare sürecinin daha etkin hale getirilmesi şeklinde önerilerde bulunulmuştur.

⁵ <https://www.jstor.org/stable/43200262>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi⁶	Daha Basit Bir DEA Yöntemi İhtiyacı (We Need A Simpler RIA Method: Structure and Incentives in Government RIA), 2020, ABD.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmanın amacı, DEA sürecinde karşılaşılan aksaklıkları ortaya koyarak çözüm önerisi geliştirmektir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada, ilk olarak DEA sürecinde karşılaşılan zorluklardan bahsedilmektedir. Birçok ülkede, yetersiz uzmanlıklar, zaman kısıtı ve verilere erişim zorluğu gibi nedenlerle DEA'nın gerçek hayatta kullanılabilir pratik bir araca henüz dönüşmediği ifade edilmektedir. Etkilerin yeterince sayısallaştırılmaması, alternatiflerin incelenmemesinin çoğu ülke için büyük sorun olduğu belirtilmektedir. Paydaş katkılarının DEA'ya nasıl entegre edileceği konusunda kafa karışıklığının olduğu gibi sorunlara değinilmektedir. Daha basit ve etkili bir DEA yöntemine ilişkin öneriler sunmaktadır: ➤ Öncelikle, devlet müdahalesinin gerekliliği ve biçimi üzerinde durmanın öneminden bahsedilmektedir. Neden, nasıl ve ne zaman müdahale edilmesi gerektiğine dair fikir sahibi olunmalıdır. Düzenleme yapılmalı mı? Piyasa nasıl bir rol oynamalı? Bu bağlamda en uygun devlet müdahalesi nedir? gibi sorular üzerinde daha fazla durulmalıdır.➤ Düzenleme seçeneklerinin makullüğünü kontrol etmek için nicel tablolar yerine paydaş istişarelerinin kullanılması, sorunların tanımlanmasında ve çözümlerin geliştirilmesinde paydaş görüşüne önem verilmesi önerilmektedir.

⁶ <https://regulatoryreform.com/wp-content/uploads/2020/07/Insight-1-Jacobs-RIA-Final.pdf>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi⁷	ABD’de Petrol Sondajına İzin Verilmesinin Ekonomisi (The Economics of Allowing More U.S. Oil Drilling), 2010, ABD, “Energy Economics” Dergisi.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmanın temel amacı, Arctic National Wildlife Refuge (ANWR) ve Outer Continental Shelf (OCS) alanlarında petrol sondajı yapılmasına izin vermenin maliyet ve faydalarını analiz etmektir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Analiz kapsamında, şu 7 maliyet kalemi dikkate alınmıştır: ➤ Doğrudan Maliyetler: Üreticilerin petrolü çıkarma ve piyasaya getirme sürecinde karşılaştığı maliyetler,➤ “Kullanım değeri (use value)”: Sondajın gerçekleşmesi durumunda etkilenen kaynakların diğer amaçlar için kullanılmama maliyeti (Bu bölgelerin avcılık, kuş gözlemi gibi alanlarda kullanılmayacak olmasının maliyeti)➤ “Kullanım dışı değer (nonuse value)”: İnsanlar bu alanları hiç ziyaret etmemiş olsalar bile söz konusu alanların bozulmamış halde kalmasını isteyebilir. Bundan kaynaklı maliyetler (ödeme istekliliği yöntemi),➤ Sera gazı kaynaklı maliyetler,➤ Yerel hava kirliliği maliyeti,➤ Trafik sıkışıklığı maliyeti,➤ Trafik kazaları maliyeti. Analizde belirlenen fayda ve maliyetlere ilişkin daha önce yapılmış çalışmaların dikkate alındığı, yazında yer alan hesaplamaların kullanıldığı görülmüştür. Ayrıca, Avustralya’nın etki analizi otoritesi tarafından yayımlanan “Value of Statistical Life” rehberinde de insan yaşamının parasal karşılığına ilişkin daha önce yapılmış çalışmadan yararlandığı görülmekte olup analizlerde yazındaki hesaplamaların kullanılabilceği belirtilmektedir.

⁷ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0140988309002461>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi⁸	İş Sigortası Hakkında Düzenlemeye İlişkin Düzenleyici Etki Analizi (Regulations Amending the Employment Insurance Regulations Regulatory Impact Analysis), 2023, Kanada.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Tekrarlanan işsizlik dönemlerini atlatmalarına yardımcı olmak için İstihdam Sigortası desteğine güvenen mevsimlik işçiler için bir düzenleme yapılması hedeflenmektedir. İstihdam Sigortası Kanunu'nun I. Kısmı kapsamındaki düzenli yardımlar, uygun işsiz işçilere iş ararken geçici gelir desteği sağlamaktadır. Bu kapsamda yardımların genişletilmesi istenmektedir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	DEA'da mevcut durumun devamı ya da alternatif seçenek incelenmemiş olup önerilen düzenleme için Fayda- Maliyet Analizi (FMA) yapılmıştır. Maliyetler bakımından: Tedbirin uygulanmasıyla ilişkili idari maliyetlerin yanı sıra, idari maliyetlerden ve artan program maliyetlerinden (ödenen yardımlarından) kaynaklanan artan primler incelenirken dört haftaya kadar ek istihdam sigortası yardımlarının ödenmesi temel fayda olarak karşımıza çıkmaktadır.

⁸ <https://gazette.gc.ca/rp-pr/p2/2023/2023-12-20/html/sor-dors272-eng.html>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi⁹	Tarımsal Vergi Mevzuatının Modernizasyonu Hakkında Düzenlemeye İlişkin Düzenleyici Etki Analizi (Modernizing The Agricultural Levies Legislation Impact Analysis), 2023, Avustralya.
Çalışmanın Amacı ve Kapsamı	Avustralya’da Tarımsal Vergi Mevzuatının Modernizasyonu Hakkında Düzenleme için DEA yapılmıştır. Mevcut tarım vergilerine ilişkin mevzuat 1989'dan beri yürürlükte olup zamanla büyümüştür. 75’ten fazla emtia ve 18 vergi alıcı kuruluşta, 110’dan fazla vergiyi düzenleyen, 50’den fazla mevzuat bulunmaktadır. Bu kadar fazla mevzuatın olmasının yarattığı belirsizlikler sanayi ile hükümete gereksiz maliyetler yüklemiştir. Bu nedenlerle mevzuatın sadeleştirilmesi ihtiyacı doğmuş olup DEA çalışması yürütülmüştür.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Rapor’da, sorun alanları, devlet müdahalesine duyulan ihtiyaç, dikkate alınan politika seçenekleri, seçeneklerin potansiyel etkisi, yapılan istişareler, en iyi seçenek ve nasıl uygulanacağı ile seçilen seçeneğin değerlendirilmesi gibi konu başlıkları yer almaktadır. Mevcut durumun devamı ve alternatif öneri sözel olarak açıklanmakta olup önerilen düzenleme için FMA yapılmıştır. FMA’da, maliyetler kapsamında mevzuatı anlamak için kaybedilen süre parasallaştırılmıştır. Bu süre vergi ile ilgili tüm taraflar için ayrı olarak ölçülmüş olup kamu kesimi ve özel sektör için analizler yapılmıştır. Fayda ise yeni mevzuatın anlama kolaylığı getirmesi akabinde kazanılan süre olarak ortaya çıkmış olup analize dâhil edilmektedir. Parasallaştırılmayan faydalar sözel olarak ifade edilmektedir.

⁹ <https://oia.pmc.gov.au/sites/default/files/posts/2023/10/Impact%20Analysis.pdf>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹⁰	Tek Ebeveynler için Ek Destek Düzenlemesine Dair Düzenleyici Etki Analizi (Additional Support for Single Parents Impact Analysis), 2023, Avustralya.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	DEA’da Avustralya Hükümeti’nin, tek asıl bakıcı için İş Arayan Ödemesi ve Ebeveynlik Ödemesi’nin (Bekâr) yeterliliği ve etkililiği de dâhil olmak üzere, gelir desteği ödemeleri yoluyla tek ebeveynlere sağlanan desteği artırma durumu incelenmektedir. Şu anda, Ebeveynlik Ödemesi (Tek) alıcıları, bakmakla yükümlü oldukları en küçük çocukları sekiz yaşına geldiğinde gelir desteği almaya devam etmeleri hâlinde ödeme oranında bir düşüşle karşılaşmaktadır. Alıcıların, en küçük çocukları 16 yaşına gelene kadar alabilecekleri İş Arayan Ödemesi’nin “tek çocuklu” tarifesine geçmeleri gerekmektedir. Bu desteğin artırılması planlanmaktadır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Konu üzerinde yapılan DEA’da 6 seçenek incelenmiş olup bunlardan bazıları birbirinin alt kümesi şeklindedir. Paydaş istişareleri yapılarak seçenekler analiz edilmiştir. Analizde tablo yöntemi kullanılmış olup altı seçeneğin birbiriyle kıyaslaması sözel olarak yer almıştır. DEA’da GZFT benzeri bir değerlendirme matrisi kullanılmış olup sayısal bir analiz yapılmamıştır. İncelenen seçenekler çocukların yaşının değiştirilmesi veya ödenen destek miktarının değiştirilmesi kapsamında oluşturulmuştur. Seçenekler kapsamında maliyetler parasallaştırılmış olup metin içerisinde yer verilmiştir.

¹⁰ https://oia.pmc.gov.au/sites/default/files/posts/2023/05/Impact%20Analysis_0.pdf

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹¹	Savunma Reformu Tasarısı (Defence Reform Bill), 2013, İngiltere.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışma, Savunma Teçhizat ve Destek Organizasyonu'nun reformunu içermektedir. Söz konusu reforma ilişkin FMA kullanılarak DEA çalışması yapılmıştır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Organizasyon, savunma ekipmanlarının satın alınması, desteklenmesi, tedariki ve silahlı kuvvetlere lojistik sağlanmasından sorumlu tutulmaktadır. Ancak Organizasyon'un uzun bir süre boyunca sürekli olarak düşük performans gösterdiği bu nedenle müdahaleye ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda analizler yapılarak düşük performans nedeni personel verimsizliği olarak belirlenmiştir. Önerilen düzenleme ile Organizasyon'da bulunan personelin transfer edileceği devlete ait yüklenici tarafından işletilen bir kuruluş oluşturmanın gerekliliğine değinilmiştir. Alternatifler de dâhil olmak üzere düzenleme seçenekleri incelenmiş ve kapsamlı bir DEA süreci yürütülmüştür.

¹¹ <https://www.gov.uk/guidance/defence-reform-bill>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹²	Western Cape Eyaletinde Düzenleyici Etki Analizinin Uygulanmasına Yönelik Rehber (Guidelines for the Implementation of Regulatory Impact Assessments in the Western Cape Government), 2019, Güney Afrika,.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Güney Afrika Cumhuriyeti'nde yer alan Western Cape Eyaleti'nde yapılacak birincil ve ikincil tüm düzenlemeler için DEA yapılması zorunluluğu bulunması sebebiyle DEA Rehberi yayımlanmıştır. (Güney Afrika Cumhuriyeti'nin tamamına ilişkin bir bilgi bu Rehber'de yer almamaktadır.)
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	DEA sürecinde herhangi bir eşik değeri bulunmamasıyla birlikte bazı düzenlemeler için muafiyet bulunmaktadır. Bunlar, enflasyon artışlarında ücret gibi unsurlarda kendiliğinden denge sağlayıcının (otomatik stabilizatörlerin) devreye girmesi, bütçe teklifleri ve hiçbir kesim üzerinde etkisi olmayan veya çok az etkisi olan gereksiz düzenleyici ve yasal hükümlerin yürürlükten kaldırılmasıdır. Merkezî DEA Yönlendirme Komitesi (Central RIA Steering Committee, CRSC), DEA konusunda gözetim ve eyalet departmanlarını desteklemek görevlerini yürütmektedir. DEA süreci üç aşamalı olarak yürütülmektedir. İlk aşamada bir şablon üzerinden Önem Testi yapılarak CRSC'ye gönderilmektedir. CRSC her şeyin özeti gibi olan İlk DEA (Initial RIA) yapılmalı gerekiyor yönünde karar verirse ikinci aşamaya geçilmektedir. İlk DEA tamamlanarak tekrardan CRSC'ye gönderilmektedir. CRSC eğer daha ayrıntılı bir analize ihtiyaç var yönünde bir karar alırsa idareler Tam DEA yapmak zorundadır. Tam DEA'da yine CRSC'ye kontrol için gönderilir. CRSC Tam DEA'yı onaylarsa idareye ilgili düzenleme için DEA Sertifikası vererek ardından düzenlemenin kamuoyu ile paylaşılmasını (website vs.) istemektedir. Kamuoyu ile paylaşılmayan DEA'lar için neden gizli olduğuna ilişkin gerekçe sunulması gerekmektedir. DEA'da kullanılan analiz yöntemleri şunlardır: Risk analizi, FMA, maliyet etkinlik analizi ile esnek FMA ve entegre analiz. Esnek FMA ve entegre analizde; ekonomik, sosyal ve çevresel etkiler için nicel ve nitel ölçütlerin birleştirildiği ve sistematik olarak sunulduğu bir analiz yapılmaktadır.

¹² <https://www.westerncape.gov.za/red-tape-reduction/sites/red-tape-reduction.westerncape.gov.za/files/atoms/files/RIA%20Broch.pdf>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹³	İç Güvenliğin Riskleri, Faydaları ve Maliyetlerinin Dengelenmesi (Balancing the Risks, Benefits, and Costs of Homeland Security), 2011, ABD.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmanın amacı, ABD’de yaşanan 11 Eylül saldırıları sonrası yapılan iç güvenlik harcamalarının fayda ve maliyetleri kıyaslanarak yapılan harcamaların etkin olup olmadığını analiz etmektir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada, 11 Eylül saldırılarının yaşanmasının ardından iç güvenliğe yapılan büyük miktarlardaki yatırımların etkinliği sorgulanmıştır. Bu kapsamda, belirli kıstaslar gözetilerek FMA yapılmıştır. Bahsi geçen yatırımların temelinde meydana gelmiş ve/veya gelebilecek bir risk unsuru barındırması nedeniyle risk değerlendirmesi de yapılmıştır. Risk değerlendirmesi aracılığıyla savaş bölgesi alanlar hariç tutulmak üzere herhangi bir terör saldırısının gerçekleşme ihtimali göz önünde bulundurularak aslında sadece FMA yaklaşımının yeterli olmadığı bu nedenle risk değerlendirmesinin de yapılmasının önemli olduğu vurgulanmıştır. Genel itibarıyla gerçekleşme ihtimali düşük ancak etkisi büyük olan bir durum ile karşılaşılacağı varsayımından yola çıkılarak duruma ilişkin olasılıkların analiz kapsamında önemli bir unsur olduğunun altı çizilmektedir. Bu doğrultuda, öncelikli olarak risk değerlendirmesinin yapılması, ardından analiz yöntemlerinin oluşturulması gerektiği vurgulanmıştır.

¹³ <https://www.hsaj.org/articles/43>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹⁴	Düzenleyici Etki Analizi İlkeleri ve Rehberi (Guidelines and Guidebook for Regulatory Impact Analysis), 2018, Brezilya.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	DEA İlkeleri, bir DEA hazırlanırken uyulması gereken kavramları, temel aşamaları ve asgari standartları tanımlamaktadır. DEA Rehberi, DEA raporunda bulunması gereken temel unsurları detaylandırmakta, önemli hususları vurgulamakta ve uluslararası alanda gözlemlenen en iyi uygulamalara dayalı tavsiyeler sunmaktadır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Brezilya’da rasyonellik ve orantılılık ilkelerine uygun olarak DEA aşağıdaki durumlarda uygulanmamaktadır: ➤ Etkileri düzenleyici kurumun kendisiyle sınırlı olan idari düzenlemelerde, ➤ Belirli durumları düzenlemeyi amaçlayan ve belirli bireylere/şirketlere uygulanabilen düzenlemelerde, ➤ Daha önce yayınlanmış düzenlemelerdeki sözdizimi, yazım, noktalama işaretleri, tipografi ve numaralandırmayla ilgili hataların düzeltilmesinde, ➤ Belirli bir konudaki diğer düzenlemelerin esasını değiştirmeden birleştirilmesi amacıyla hazırlanan mevzuatta, ➤ Geçerliliğini yitirmiş kuralları herhangi bir değer değişikliği olmaksızın iptal etmek veya güncellemek için hazırlanan düzenlemelerde. Düzenlemeyi hazırlayan kurum makamlarının gerekçeli kararı ile zorunlu DEA'dan aşağıdaki durumlarda feragat edilebilir: ➤ Aciliyet, ➤ Farklı düzenleyici alternatiflere imkân vermeyen daha üst bir mevzuatta tanımlanan hak veya yükümlülükleri düzenlemeye/değiştirmeye yönelik düzenlemeler, ➤ Açıkça düşük etkiye sahip düzenlemeler. DEA’da kullanılan analiz yöntemleri: Çoklu kriter analizi FMA, maliyet-etkinlik analizi, maliyet analizi, risk analizi ve risk-risk analizi. Ayrıca, duyarlılık analizinin de seçeneklerin değerlendirilmesinde dikkate alınması tavsiye edilmektedir.

¹⁴ <https://www.gov.br/casacivil/pt-br/assuntos/governanca/regulacao/apresentacao-regulacao-pasta/comite-interministerial-de-governanca-aprova-as-diretrizes-gerais-e-roteiro-analitico-sugerido-para-analise-de-impacto-regulatorio-diretrizes-air-e-o-guia-orientativo-para-elaboracao-de-analise-de-impacto-regulatorio-guia-air/guidelines-and-guidebook-for-regulatory-impact-analysis.pdf>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹⁵	Arsenik İçin Ulusal Birincil İçme Suyu Düzenlemesi- Maliyetlerin Geriye Dönük Bir Değerlendirmesi (National Primary Drinking Water Regulation For Arsenic: A Retrospective Assessment of Costs), 2014, ABD.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	EPA'nın İçme Suyundaki Arsenik için 2001 yılı maksimum kirletici madde limitine ilişkin ön maliyet analizi ile gerçekleşen maliyetlerin uygulama sonrası (ex post) değerlendirme çerçevesinde kıyaslanmasıdır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Uygulama sonrası (ex post) değerlendirme ile ABD'de içme suyu düzenlemesinin ön değerlendirmesinde elde edilen veriler düzenleme sonrasında ortaya çıkan veriler ile karşılaştırılmaktadır. ➤ Makalede veri sıkıntısı nedeniyle tam karşılaştırmanın yapılamadığı vurgulanmakla birlikte söz konusu bazı maliyet tahminlerinin beklenenden daha düşük olduğu tespit edilmiştir.➤ İşletme maliyetlerinin karşılaştırılmasında konu dışında başka maliyetlerin ayrıştırılamaması nedeniyle güçlükler yaşandığı ifade edilse de bu maliyetlerin gerçekte daha düşük olduğu belirtilmektedir.➤ Sermaye maliyetleri açısından da benzer şekilde örneklemin küçük olması da vurgulanarak tahmin edilen tutarların yüksek olduğu ifade edilmiştir.

¹⁵ <https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-benefit-cost-analysis/article/national-primary-drinking-water-regulation-for-arsenic-a-retrospective-assessment-of-costs/A7B29CE98E650B424E92FF292A8FFC89>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹⁶	Avrupa'da Düzenleyici Sarkacın Salınımı: İhtiyat Prensibinden Düzenleyici Etki Analizine (The Swing of the Regulatory Pendulum in Europe: From Precautionary Principle to Regulatory Impact Analysis), 2004, Hollanda.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmanın amacı, uluslararası örnekler ile desteklenerek birbirinden farklı ancak uyumlu üç faktörün düzenleme sürecini nasıl yönlendirdiğini ortaya çıkarmaktır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada, ilk olarak birbiriyle ilgisiz gibi görünen ancak uyumlu olan üç faktörden bahsedilmektedir. Bu faktörler daha iyi düzenlemenin mevcut güçleri olarak belirtilen rekabet gücü, sürdürülebilir kalkınma ve yönetişimdir. Bahsi geçen kavramların öneminin günden güne daha da artış yaşadığını arka planı ile birlikte ifade etmiştir. Ardından “daha iyi bir düzenleme” oluşturma amacından yola çıkarak ihtiyatlılık ilkesi ve etki değerlendirmesi olmak üzere iki düzenleyici kavram üzerinde durulmuştur. Bu kavramların geçmiş ve günümüz kullanımı uluslararası örnekler ile desteklenerek neye evirildiği belirtilmiştir. Son olarak ise yazarın, AB düzenlemelerinin gelecekteki gelişimine ilişkin bahsi geçen faktörler ve düzenleyici kavramlara dair görüşlerine yer verilmiştir.

¹⁶ <https://link.springer.com/article/10.1023/B:RISK.0000026097.72268.8d>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹⁷	Maliyet Etkinlik Analizi (Cost-Effectiveness Analysis), 1995, ABD.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Makale Maliyet Etkinlik Analizi'ni ele almakta olup kullanım alanlarına ilişkin bilgi vermektedir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Makaleye göre Maliyet Etkinlik Analizi sağlık sonuçları, eğitim başarıları veya sosyal faydalar gibi alanlarda kullanılmaktadır. Etkinlik kavramı ilgili olay çerçevesinde performans göstergeleri ile ölçülebilmektedir. Veriler, genellikle rapor, gözlem ya da mülakat çalışmaları kapsamında elde edilebilmektedir. Maliyet-etkinlik ölçümünün en yaygın yöntemi, maliyet-etkinlik oranıdır; bu, bir alternatifin etkinliğinin maliyetine bölünmesidir. Bu yöntem her alternatif için uygulandığında, maliyet başına hangi alternatifin en iyi sonuçları verdiği anlaşılmaktadır. Makalede eğitim reformu yapılması kapsamında dört alternatif üzerinde çalışıldığına ilişkin bilgi verilmektedir. Bunlar bilgisayar destekli eğitim, okul gününün uzatılması, küçük sınıf boyutları ve akran öğretimidir.

¹⁷ <http://www.c31.uni-oldenburg.de/cde/econ/readings/levin95.pdf>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹⁸	Çeza İnfaz Kurumu Projelerinin Maliyet-Etkililik Analizi ile Değerlendirilmesi, 2017, Türkiye.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmada, T ve L tipi ceza infaz kurumlarının fiziki şartları da göz önüne alınarak temel toplumsal ihtiyaçları karşılamaya yönelik insan yaşamını etkileyen bu projelerin karşılaştırılması yapılmıştır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Makalede, T ve L tipi ceza infaz kurumlarının ilk yatırım maliyetleri hesaplanmış ve 24.416 m² kapalı alanı olan T tipi ceza infaz kurumu inşaat maliyeti 825,93 TL/m² iken 48615 m² kapalı alanı olan L tipi ceza infaz kurumu inşaat maliyeti 807,45 TL/m² olarak belirlenmiştir. Uygulanan analiz sonucunda L tipi ceza infaz kurumunun T tipi ceza infaz kurumuna göre daha avantajlı olduğu kanaatine varılmıştır. Her seçeneğin etkililiğinin belirlenmesi ve ölçümü T ve L tipi ceza infaz kurumlarının projeleri üzerinden maliyet etkililik parametreleri belirlenmiştir. İlave maliyet etkinlik oranı (İMEO)= (M yeni alternatif- M mevcut alternatif)/E yeni-E mevcut= ilave maliyet/ilave etkinlik formülü kullanılmıştır. Bu oran, bir alternatiften diğerine geçildiğinde, daha fazla istenilen etkililiğe ne kadarlık ek maliyetle ulaşılabileceğini göstermektedir.

¹⁸ <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tubav/issue/31124/337904>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi¹⁹	Rusya Federasyonu'nda Düzenleyici Etki Analizi Deneyimi (Experience of RIA Procedure in The Russian Federation), 2018, Rusya.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Rusya'da DEA sürecinin tarihsel gelişimi ve düzenleme yapım süreci anlatılmaktadır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	DEA süreci ilk kez 2010 yılında uygulanmaya başlanmıştır. 2011'de uygulama sonrası (ex-post) değerlendirme için pilot çalışmalar yürütülmüştür. Gümrük Birliği nedeniyle yapılan teknik düzenlemeler için DEA yapılmıştır. Ekonomik Kalkınma Bakanlığı DEA için 2012 yılında merkezî kontrol birimi olarak belirlenmiş, düzenlemeler için "regulation.gov.ru" sitesinin kullanımına başlanmış, OECD ile işbirliği yapılmış ve bölgelerde DEA için pilot çalışma başlatılmıştır. Federal kurumlar için DEA uygulaması 2013 yılında başlatılmıştır. Aynı yıl hükümet tarafından Devlet Dumasına (Federal Meclis'in alt kanadı) sunulan değişiklik taslaklarının DEA'sı yapılmaya başlamış, gümrük ve vergi mevzuatı alanı için DEA'nın kapsamı genişletilmiştir. 2014 yılında DEA bölgelerde uygulanmaya başlamıştır, DEA'nın derecelendirmesi için uygulama yapılmış ve kamu istişarelerinin standardı belirlenmiştir. 2015 yılında yerel düzeyde DEA uygulaması başlatılmış, uygulama sonrası (ex-post) değerlendirme yapılmaya başlanmış, maliyet hesaplayıcı oluşturulmuş, DEA için marka ve web sitesi (orv.gov.ru) oluşturulmuştur. Düzenleme fikrinin kamuoyunda tartışılması için ilgili kurumun inisiyatifiyle 10 günlük bir süre bulunmaktadır. Taslak düzenleme ve konsolide raporun kamuoyunda tartışılması için ise 10, 15 ve 20 gün gibi süreler bulunmaktadır. DEA ile ilgili sonucun bakanlık tarafından belirlenmesi için 7-10 iş günü süre bulunmaktadır. Kamu istişaresi yapılması durumunda bu süre 5 gün daha uzatılabilmektedir.

¹⁹ https://www.wto.org/english/tratop_e/msmes_e/russia_regulatory_impact_assessment_presentation.pdf

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi²⁰	Brezilya düzenleyici kurumları tarafından hazırlanan düzenleyici etki analizinin kalitesi nedir? (What is the quality of the regulatory impact analysis prepared by Brazilian regulatory agencies?), 2022, Brezilya.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmada, Brezilya federal düzenleyici kurumlarının hazırlamış olduğu DEA'ların kalitesi belirli kıstaslar üzerinden tespit edilmiştir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada 15.04.2021-31.12.2021 tarihleri arasında yapılan 21 DEA baz alınmıştır. Tüm düzenleyici kuruluşlara bir platform üzerinden anket yapılmıştır. DEA'larda kalite tespiti için yazın çalışması yapılmış ve bu çerçevede 50 kriter belirlenmiştir. DEA'nın kalitesini ölçmek için son 40 yılda yapılan 4 temel yaklaşım bulunmuştur. Bu yaklaşımlar şunlardır: Kontrol Listesi, Puan Ölçeği, Geriye Dönük Karşılaştırma ve Vaka Çalışması. Kalite değerlendirmesindeki sonuçlar 7 alt başlıkta sunulmuştur. Bu başlıklar: 1) Sorunların Tespiti, 2) Hedef Belirleme, 3) Alternatiflerin Belirlenmesi, 4) Alternatiflerin Etki Analizi, 5) Alternatiflerin Karşılaştırılması, 6) En İyi Seçeneğin Tespiti 7) Şeffaflık ile Toplumsal Katılım. 1, 3 ve 7 numaralı başlıklarda diğer başlıklara kıyasen çok daha başarılı olduğu görülmüştür. 2 numaralı başlıkta muğlak ifadeler yer verildiği tespit edilmiştir. 4 numaralı başlıkta etki analizlerinin zayıf olduğu, usul ve esaslarda olmasına rağmen talimatlara uyulmadığı ve analizlerde kanıtlayıcı verilere nadiren yer verildiği tespit edilmiştir. 5 numaralı başlıkta ise DEA'ların çoğunda mevcut durumun devamı seçeneğine karşılaştırmada yer verilmediği ifade edilmiştir. 6 numaralı başlıkta en iyi seçenek yeterli tutarlılık ve açıklıkta belirlenmediği anlatılmıştır. 7 numaralı başlıkta ise; şeffaflık, raporlara erişim ve yazım dili açısından puanların yüksek olduğu ancak kamuoyundan alınan katkıların kullanılması veya katkıların neden reddedildiğinin belirtilmesi konusunda puanların düşük olduğu ifade edilmiştir. Çalışmada DEA kalitesi üzerine çok kapsamlı bir araştırma yapılmıştır. DEA'ların sorunların tespiti ve alternatiflerin belirlenmesi gibi bazı açılardan iyi kaliteye sahip olduğu ancak etki analizi ve alternatiflerin karşılaştırılması açısından ise düşük kalitede olduğu belirtilmiştir.

²⁰ <https://www.scielo.br/j/rap/a/3RtdtZrVhV7dFQsR5s3rch/?format=pdf&lang=en>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi²¹	Fayda-Maliyet Analizi ve Refah Analizi (Cost-Benefit Analysis and Well-Being Analysis), 2013, ABD.
Çalışmanın Amacı	Çalışmanın amacı, FMA ile refah analizinin farklılıkları ve kesiştiği noktaları değerlendirerek refah analizinin, FMA'nın bir parçası olduğunu ortaya çıkarmaktır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada, ilk olarak FMA ile refah analizi kıyaslanarak benzerlik ve farklılıklarından bahsedilmiştir. Ardından FMA'nın detayları verilerek refah analizinin, FMA'ya faydalı bir tamamlayıcı olabileceği ancak en iyi uygulamanın nasıl yapılacağını belirlemek için daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir. Bu kapsamda, birtakım gözlemler sunulmuştur. Bu gözlemler değerlerin seçimi, zihinsel veya duygusal durumların değerlendirmeye dâhil edilmesi, bireysel tercihlere saygı gösterme ve yeniden dağıtım hedeflerine ulaşma mekanizmasıdır. Bahsi geçen gözlemler çerçevesinde FMA ve refah analizi yeniden ele alınarak kıyaslanmış olup refah analizinde gelişim sağlanması gereken noktalar üzerinde durulmuştur.

²¹ <https://www.jstor.org/stable/23792709>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi²²	Covid-19 Baskılama Politikasının Optimal Süresinin Belirlenmesi: Bir Maliyet-Fayda Analizi (Determining the Optimal Duration of the COVID-19 Suppression Policy: A Cost-Benefit Analysis), 2020, ABD.
Çalışmanın Amacı	Çalışma, Covid-19 kapsamında yaşanan kapanma tedbirlerinin optimal süresi ile bu sürenin getirdiği fayda ve maliyetleri değerlendirmektedir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Analizde ilk olarak süre ve etkinlik baz alınarak kapanma aşamaları belirtilmiştir. Ardından her bir aşamaya ilişkin fayda ile maliyetler değerlendirilmiştir. İlgili çalışmada genel itibarıyla fayda, maliyetlerin düşmesi olarak değerlendirilirken maliyetler, azalan verimlilik ve olumsuz etkilenen sektörler kapsamında haftalık olarak hesaplanarak kapanma aşamaları arasında kıyaslama yapılmıştır. Son olarak, hesaplanan varsayımlara dayanılarak optimal kapanma süresi belirlenmiştir.

²² https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3562053

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi²³	KOBİ Açısından Düzenlemelere Uyum Maliyetleri (Compliance Costs of Regulation for Small Business), 2014, Avustralya.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışmanın amacı, Avustralya'daki düzenlemelerin küçük işletmeler üzerindeki etkisini ve bu düzenlemelere uyum sağlamanın maliyetlerini yapılan anket sonuçları ile değerlendirmektir.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada, ilk olarak küçük işletmelerin Avustralya ekonomisi için öneminden bahsedilmektedir. Bu kapsamda, istihdamın yüzde 47'den fazlasının, satış ve hizmet gelirlerinin yüzde 30'undan fazlasının küçük işletmelerce sağlandığı ifade edilmektedir. Akabinde, düzenlemelerin getirdiği uyum maliyetlerinden ve söz konusu maliyetlerin neler olabileceğinden bahsedilmektedir. Avustralya'da düzenlemelerin işletmelere yüklediği maliyetlerin 1990'lı yıllardan bu yana önemli bir konu olduğu belirtilmektedir. Çalışma kapsamında yapılan ankete ve anket katılımcısı firmalara dair bilgiler verilmekte olup katılan firmaların yüzde 53'ünün 1 ila 5 çalışanı olduğu, yüzde 15'inin şahıs şirketi, yüzde 5'inin ortaklık olduğu şeklinde bilgiler yer almaktadır. Anket ile firmalara, vergi amaçlı kayıt tutma, iş sağlığı ve güvenliği, çevre ile ilgili düzenlemelere uyum sağlama konusunda sorular yönetilmekte olup anket sonuçları, firma büyüklüğü, yasal statüsü, firmanın yaşı gibi özelliklere göre değerlendirilmektedir. Uyum maliyetlerinin firma büyüklüğü arttıkça arttığı, saat başına düşen maliyetin de arttığı, bu durumun firma büyüklüğü ile uyum sağlamanın daha karmaşık hale gelmesinden ve profesyonel destek alma gereksiniminden kaynaklı olabileceği değerlendirilmektedir. Bununla beraber, firma büyüklüğü arttıkça uyum maliyetinin görece yükünün, satış yüzdesi olarak ölçüldüğünde azaldığı belirtilmektedir. Avustralya İstatistik Kurumu verileri kullanılarak düzenleme uyum maliyetlerinin genel ekonomiye etkisi için bir çıkarımda bulunmaktadır. Bu çerçevede, 20'den az çalışanı olan küçük işletmeler için düzenlemelere uyum sağlamanın ekonomiye maliyetinin 10 milyar doların üzerinde olduğu tahmin edilmektedir.

²³ <https://journals.vu.edu.au/index.php/jbsge/article/view/715>

Çalışmanın Adı, Yılı ve Ülkesi²⁴	Japonya’da Uyum Maliyetleri ve Verimlilik: Çalışma Saatleri Açısından Bir Değerlendirme, (Compliance Costs and Productivity: An Approach From Working Hours), 2023, Japonya.
Çalışmanın Amacı veya Kapsamı	Çalışma, uyum maliyetlerini ölçmek için işgücü girdisine odaklanan yeni bir yaklaşım sunmaktadır. Japonya’da çalışanlara yönelik bir anket ile uyum maliyetlerini çalışma saati bakımından tahmin etmeye çalışmaktadır.
Çalışmada Öne Çıkan Hususlar	Çalışmada yanıt aranan soru, “Toplam çalışma saatlerinin ne kadarı düzenlemelere uymak için harcanmaktadır?” şeklindedir. Anket katılımcılarının yüzde 46,1’i uyum maliyeti ile ilgili bir görevinin olmadığı yanıtını vermiştir. Bu yanıtlar dışında, tüm çalışanların uyum ile ilgili çalışma saatlerinin ortalama oranı yüzde 20,7 ve haftalık ortalama çalışma saati 7,93 saat olarak hesaplanmıştır. Dolayısıyla, haftada yaklaşık bir iş gününün düzenlemelere uyum sağlamaya ayrıldığı ifade edilmektedir. Japonya’da GSYH’nin yaklaşık 289 trilyon yeninin (2021 mali yılı) çalışanlara ödenen toplam ücretlere karşılık geldiği göz önünde bulundurulduğunda, uyum maliyetlerinin mekanik bir hesaplaması olarak yaklaşık 67 trilyon yen gibi büyük bir rakama ulaşmakta ve bu da GSYH’nin yüzde 12,4’üne denk gelmektedir.

²⁴ <https://link.springer.com/article/10.1007/s11149-023-09460-3>

KAYNAKÇA

- 1) Almalı, V. & Coşkun, B. (2023). “Standart Maliyet Modeli ve Türk Kamu Yönetiminde Kullanılması”, Türk İdare Dergisi, 495, 11-40.
- 2) Atar, G. (2010). Düzenleyici Etki Analizi ve Türkiye’de Belediye Gelirleri Üzerine Bir Uygulama “Konaklama Vergisi Örneği”, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul
- 3) Australian Government (2023). Department of Agriculture, Fisheries and Forestry, “Impact Analysis Modernising the Agricultural Levies Legislation”, <https://oia.pmc.gov.au/sites/default/files/posts/2023/10/Impact%20Analysis.pdf>
- 4) Australian Government (2023). Department of Social Services, “Impact Analysis Additional Support for Single Parents”, https://oia.pmc.gov.au/sites/default/files/posts/2023/05/Impact%20Analysis_0.pdf
- 5) Brazilian Government (2018), Guidelines and Guidebook for Regulatory Impact Analysis.
- 6) Department of Ministry of Economic Development of the Russian Federation (2018). Experience of RIA Procedure in The Russian Federation, Regulatory Impact Assessment.
- 7) Government of Canada (2023). Regulations Amending the Employment Insurance Regulations Regulatory Impact Analysis.
- 8) Government of United Kingdom (2013). Defence Reform Bill, <https://www.gov.uk/guidance/defence-reform-bill>
- 9) Harrison M. (2009). “Assessing the Impact of Regulatory Impact Assessments”, A Journal of Policy Analysis and Reform, 16(3), 41-49.
- 10) Kovachev G. (2017). “Cost Analysis Of The Regulatory Impact Assessment Process”, MPRA Paper No. 83832. https://mpra.ub.uni-muenchen.de/83832/1/MPRA_paper_83832.pdf
- 11) Levin, H. M. (1995). “Cost-Effectiveness Analysis”, International Encyclopedia of Economics of Education, Ed. By Martin Carnoy; Oxford: Pergamon, 381-386. <http://www.c3l.uni-oldenburg.de/cde/econ/readings/levin95.pdf>
- 12) Lewis, P., Richardson, A., & Corliss, M. (2014). “Compliance Costs of Regulation for Small Business”, Journal of Law and Governance, 9(2), 1-23.
- 13) Löfstedt, R. (2004). “The Swing of the Regulatory Pendulum in Europe: From Precautionary Principle to (Regulatory) Impact Analysis”, The Journal of Risk and Uncertainty, 28(3), 237-260.
- 14) Manav, T. & Erdal, M. (2017). “Ceza İnfaz Kurumu Projelerinin Maliyet-Etkililik Analizi İle Değerlendirilmesi”, Türk Bilim Araştırma Vakfı, 10 (3), 21-27.
- 15) Ministry of Economic Development of The Russian Federation, Experience of RIA Procedure in The Russian Federation (2018). [PowerPoint Slaytı]. https://www.wto.org/english/tratop_e/msmes_e/russia_regulatory_impact_assessment_presentati.on.pdf

- 16) Morgan, C. & Simon, N. B. (2014). “National Primary Drinking Water Regulation For Arsenic: A Retrospective Assessment of Costs”, *J. Benefit Cost Analysis*, 5(2), 259-284.
- 17) Morikawa, M. (2023). “Compliance Costs And Productivity: An Approach From Working Hours”, *Journal of Regulatory Economics*, 63, 117-137.
- 18) Mueller, J. & Stewart, M. G. (2011). “Balancing the Risks, Benefits, and Costs of Homeland Security”, *Homeland Security Affairs*, 16(3), 1-27.
- 19) Jacobs, S. (2020). We Need A Simpler RIA Method: Structure and Incentives in Government RIA, Jacobs Cordova & Associates International Leaders in Regulatory Reform. <https://regulatoryreform.com/wp-content/uploads/2020/07/Insight-1-Jacobs-RIA-Final.pdf>
- 20) OECD. (2009). *Overcoming Barriers to Administrative Simplification Strategies*. Paris: OECD.
- 21) Önder, M. (2017). “Mevzuat Yapımında Düzenleyici Etki Analizi ve Uygulama Sorunları”, *Türk İdare Dergisi*, 89(485), 771-812.
- 22) Robinson, L. A. (2013). “Cost-Benefit Analysis And Well-Being Analysis?”, *Duke Law Journal*, 62(8), 1717-1734.
- 23) Saab, F., & Silva, S. de A. M. e. (2022). “What is the quality of the regulatory impact analysis prepared by Brazilian regulatory agencies?”, *Revista de Administração Pública*, 56(4), 529–549.
- 24) Scherbina, A. (2020). “Determining The Optimal Duration Of The Covid-19 Suppression Policy: A Cost-Benefit Analysis”, *American Enterprise Institute*, <http://www.jstor.com/stable/resrep24598>.
- 25) Western Cape Province of South Africa, (2019). *Guidelines for the Implementation of Regulatory Impact Assessments in The Western Cape Government*, https://www.westerncape.gov.za/assets/departments/premier/office_premier/regulatory_impact_assessment_brochure_2019.pdf